

KÉPZÉSI REND 2023

(TANULMÁNYI ÉS VIZSGASZABÁLYZAT)

KLINIKAI - ÉS MENTÁLHIGIÉNIAI SZAKPSZICHOLOGUS SZAKKÉPZÉS

1. Általános tudnivalók

(1) A klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológus szakképzés felelőse a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karán a (továbbiakban: Egyetem) Klinikai Pszichológia Tanszék.

(2) A képzési idő 48 hó, amelyet az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX.14) EMMI rendelet, az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzési rendszerről, a Rezidens Támogatási Program ösztöndíjairól, valamint a fiatal szakorvosok támogatásáról szóló 162/2015. (VI.30.) Kormányrendelet, valamint az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakmai képzés részletes szabályairól 16/2010. (IV.15.) EüM. rendelet szabályoz.

(3) A szakképzés alap szakképesítés. Két szakon végezhető: felnőtt illetve gyermek-, és ifjúsági szakon, szakoklevélben rögzített szakirányú végzettséget nyújt.

(4) Szakpszichológus szakképesítést a 22/2012. (IX.14.) EMMI rendelet 6. § (1) bekezdése alapján egyetemi vagy mesterképzési szakon megszerzett pszichológia vagy egészségpszichológia szakképzettséggel rendelkezők szerezhethetik.

(5) Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX.14) EMMI rendelet 11. § (1) bekezdése szerint „a szakképzési idő igazolásához szükséges feltételeket a jelölt abban az esetben teljesíti, ha a szakképzési idő teljes időtartamában foglalkoztatásban áll.

(6) A szakképzés vagy annak egyes elemei – az egyetem döntése alapján – az alábbi feltételek teljesülése esetén részmunkaidős foglalkoztatásban is teljesíthetők:

- a) a gyermekgondozási díj és a gyermekgondozási segély jogosultsági ideje alatt, valamint a jogosultság megszűntét követő öt évben,
- b) nappali tagozatos képzés keretében doktori fokozat megszerzésének ideje alatt, vagy
- c) újabb alap, vagy ráépített szakképesítés teljesítésének ideje alatt.

(7) A szakképzés részmunkaidős foglalkoztatásban történő teljesítésének engedélyezése esetén a szakképzési idő annyival hosszabbodik meg, hogy megfeleljen a teljes munkaidejű foglalkoztatásra a jogszabályban előírt képzési időtartamnak és feltételeknek.

2. Felvétel és beiratkozás

(1) A szakképzésre az ország bármely területéről lehet jelentkezni, az erre a célra rendszeresített nyomtatvány kitöltésével. A jelentkezéshez csatolandó:

- a) pszichológus diploma (MA/MSc/osztatlan) fénymásolata,
- b) a szakterületen állami szektorban egészségügyi tevékenység végzésére irányuló teljes idejű **legalább heti 36 órás munkaviszony**. Részmunkaidős foglalkoztatás esetén legalább heti 18 órás munkaidejű egészségügyi tevékenység végzésére irányuló munkaviszony munkáltató által kiállított igazolása (a 22/2012. (IX.14.) EMMI rendelet 1. § a)-b) pontja és a 11. § rendelkezései alapján)
- c) MAWI, MMPI és Rorschach tesztműszerekre vonatkozó alapképzettség igazolása (egyetemi leckekönyv, minimálisan két szemeszterben teljesített teszt diagnosztikai stúdium)
- d) részletes szakmai önéletrajz,
- e) motivációs levél,
- f) a munkáltató hozzájárulása, valamint az általa készített munkaköri leírás.

(2) Jelentkezési lap beszerezhető a Tanszéken, vagy letölthető a Tanszék honlapjáról. <https://semmelweis.hu/klinikai-pszichologia/files/2019/06/K%3%b6ltsgr-jelentkez%3%a9si-lap-2019.pdf>

A kitöltött és mellékletekkel ellátott jelentkezési lapot a Tanszékre kell beküldeni mind postai úton (Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar, Klinikai Pszichológia Tanszék, 1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.), mind elektronikus formátumban a tanszéki e-mail címre (pszichotanszek@med.semmelweis-univ.hu).

(3) A jelentkezés beérkezését követően a Felvételi Bizottság megvizsgálja a pályázati anyagot, döntést hoz a pályázati kiírásnak való megfelelésről és megjelöli a felvételi beszélgetés időpontját. Amennyiben hiányos vagy a kiírásnak nem megfelelő a pályázati anyag, a személyes felvételi beszélgetésre a jelentkező nem hívható be.

(4) A felvételi beszélgetést követően a jelentkező visszajelzést kap az eredményről. Felvétele esetén tájékoztatást kap a beiratkozás, a tanév és a képzés rendjéről. A Tanulmányi és vizsgaszabályzat a honlapon is megtalálható. A Tanszék értesíti a Semmelweis Egyetem Szak- és Továbbképzési Központját (1091, Bp., Üllői út 25.) arról, hogy a szakképzendő felvételt nyert a szakképzésbe. A szakképzésbe felvett személy hivatalos megnevezése: „szakpszichológus jelölt”.

3. A szakképzés térítési díja

3.1. Költségtérítéses szakképzés

(1) A költségtérítés összegét az Egyetem a Tanszék javaslata alapján határozza meg; a képzőhely eszerint teszi közzé az aktuális évre megállapított tandíjat.

(2) A jelölt a tandíjat a félév megkezdését követően 30 napon belül köteles befizetni, amennyiben a fizetési kötelezettségét nem teljesíti az adott határidőig, tanulmányait nem folytathatja.

A befizetés tényét az oktatásszervező köteles követni a befizetési listáján. A számlás befizetésről szóló bizonylatot a tanszéki oktatásszervezőnek is le kell adni.

3.2. Államilag támogatott szakképzés (rezidensképzés)

3.2.1. A rezidens kötelezettségeinek és jogainak szabályozása

(1) A támogatott szakképzés azaz rezidensképzés feltételeit a 162/2015. (VI.30.) Korm. rendelet, a 22/2012. (IX.14.) EMMI rendelet, a 16/2010. (IV.15.) EüM rendelet szabályozzák. A támogatott szakképzésben résztvevők a vonatkozó rendeletek értelmében évente államilag meghatározott keretszámok erejéig vehetnek részt.

(2) A rezidens státusz célja az Egyetemen a hosszú távú oktatói utánpótlás biztosítása. A Szak- és Továbbképzési Központ a képzésbe való belépéskor szakképzési megállapodást köt a rezidenssel amely irányadó és tételesen tartalmazza az államilag támogatott képzési formában való részvétellel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket illetően.

4. Munkahely

4.1. Költségtérítéses szakképzés

A szakképzési idő igazolásához a 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet 11. §-ában meghatározottak szerint a jelölt abban az esetben teljesíti, ha a szakképzési idő teljes időtartamában

- a) teljes munkaidejű foglalkoztatásban áll, vagy

- b) részmunkaidős foglalkoztatás esetén a szakképzési idő annyival hosszabbodik meg, hogy megfeleljen a teljes munkaidejű foglalkoztatásra a jogszabályban előírt képzési időtartamnak és feltételeknek.

4.2. Államilag támogatott szakképzés

(1) A klinikai szakpszichológus rezidens foglalkoztatását és szakképzését az Országos Kórházi Főigazgatóság (OKFŐ) finanszírozza, a szakképzés jogszabályban meghatározott időtartamára határozott időre szóló jogviszonyt létesít. Munkahelye és egyben szakképző helye a Semmelweis Egyetem ÁOK Klinikai Pszichológia Tanszék.

(2) A rezidens szakképzése és szakgyakorlata a Semmelweis Egyetemen történik a Klinikai Pszichológia Tanszéken illetve annak irányításával. A rezidens tevékenységét a részletes (általános és specifikus szakterületre vonatkozó) munkaköri leírás tartalmazza, amelyet személyesen a rezidensképzés felelőse juttat el számára (emailben vagy papíron).

(3) A rezidens a szakmai tevékenységét a munkaköri leírásának általános és adott szakterületekre vonatkozó szabályai szerint köteles végezni, különös tekintettel az alábbiakra:

- a munka törvénykönyvében szabályozott módon és időben köteles megjelenni a munkahelyén
- az egyes szakgyakorlati helyeken a tutor a rezidens közvetlen szakmai vezetője, a rezidens köteles a tussal együttműködni és az általa kijelölt feladatokat végrehajtani.

- az Egyetemen és az egészségügyben érvényes GDPR szabályoknak megfelelően vezeti a betegdokumentációt; a mindenkori betegjogi és adatvédelmi szabályoknak megfelelően illetéktelenül nem tekint be a beteg-dokumentációba

- magára nézve kötelezőnek tekinti a pszichológus etikai kódex előírásait.

(4) Amennyiben a rezidens a fentieknek és a munkaköri leírásban szereplő kötelezvényeknek nem tesz eleget, a Szak-, és Továbbképzési Igazgatóság a Tanszékkel egyeztetve a rezidens szakképzési szerződését felbonthatja, munkaviszonyát megszüntetheti, a rezidensi képzésből kizárhatja.

4.3. Tutorálás

(1) A tutor a jelölt szakképzése alatt teljesítendő egyes képzési elemeknek megfelelő szakvizsgával vagy felsőfokú végzettséggel, továbbá - minden esetben – legalább hároméves szakmai gyakorlattal rendelkező, támogatott képzés esetén az elsődleges vagy a külső képzőhely által foglalkoztatott, az OKFŐ által vezetett tutori névjegyzékben szereplő személy. Egy adott szakterületen akkreditált tutor hiányában a Klinikai Pszichológia Tanszék biztosítja a tutort.

(2) A szakképzési program teljesítése során a tutor szakmai segítséget nyújt a rezidensnek az egészségügyi tevékenység végzésében.

(3) Egy tutor egyidejűleg legfeljebb három, kivételes esetben öt jelölt szakképzését felügyelheti.

4.4 Munkaterv, jelenléti ív és teljesítési igazolás

(1) A munkaterv kialakítása a Klinikai Pszichológia Tanszék és a Klinikai Szakpszichológia Grémium felelőssége.

(2) A Semmelweis Egyetemen a rezidensképzés ún. forgó rendszer jellegű, adott gyakorlati helyen töltött idő egy-két év.

(3) A rezidens kötelessége elektronikus jelenléti ívet vezetni a RENY (Rezidens Nyilvántartás) rendszerben minden hónap ötödik napjáig. A rezidensnek a jelenléti íven jeleznie kell, ha szabadnapot vagy betegszabadságot vesz ki. A rezidens tutora elektronikus úton ellenőrzi és igazolja a feltöltött jelenléti ívet.

5. Tanterv, a félév teljesítése

(1) A jelöltekkel való kapcsolattartás döntően e-mailben történik. Jelölt köteles a képzés ideje alatt az adataiban bekövetkező változásokat 5 napon belül írásban bejelenteni, hogy azt az oktatásszervező a nyilvántartásba be tudja vezetni.

(2) A szakképzésbe felvett szakpszichológus jelöltek számára a képzőhely kiküldi a félév tantervét, a félév teljesítésének feltételeit és a vonatkozó határidőket. A tanrend tartalmazza az elméleti és gyakorlati képzés órarendjét, követelményeit. A csoportbeosztás kézhezvétele után a jelöltek önállóan veszik fel a gyakorlatvezetőkkel a kapcsolatot.

6. A szakképzés követelményei

(1) A szakképzés során az elméleti és gyakorlati követelmények teljesítését az oktatók igazolják a Tanszék felé.

(2) A teljesített tantárgyak és osztályzatok rögzítése és továbbítása a Szak és Továbbképzés felé az oktatásszervező feladata.

6.1. Elméleti szakképzés

(1) Az elméleti tantárgyak rendjét a jelöltek a félév megkezdését megelőzően két héttel megkapják. Az elméleti órák látogatása kötelező. Igazolható hiányzás, az elméleti óraszám 10%-a. Ennél több hiányzás esetén az elméleti félévet meg kell ismételni.

(2) Az elméleti szakképzés szemeszterenként blokkosított formában történik.

(3) Az elméleti képzés minden egysége szóbeli vagy írásbeli vizsgával zárul. Sikertelen vizsga esetén két pótvizsgára van lehetőség. A pótvizsga díja: 10 000 Ft.

6.2. Gyakorlati szakképzés

(1) A gyakorlati szakképzés bázisgyakorlat, alappszichoterápiás gyakorlat, szupervízió és adott klinikai feladat formájában kerül megszervezésre.

(2) A bázisgyakorlat tartalma az elméleti tananyag elsajátítása, elmélyítése és klinikai gyakorlatban való alkalmazása. Ez a jelöltek által a munkahelyükről hozott esetek referálásán keresztül valósul meg.

(3) Alappszichoterápiás gyakorlat: célja az alapvető pszichoterápiás készségek gyakorlati elsajátítása sajátélmény gyakorlatokon, esetreferátumokon keresztül.

(4) Szupervízió: célja a nemzetközi irányelvekben megjelölt bizonyítottan hatékony pszichoterápiás irányzatok alapvető módszereinek, technikáinak elsajátítása a munkahelyükről hozott esetek referálásán, írásbeli esettanulmányok beadásán és sajátélményű késégfejlesztő gyakorlatokon keresztül.

(5) A gyakorlati szakképzésen való részvétel kötelező. Igazolható hiányzás a gyakorlati óraszám 10% -a. Ennél több hiányzás esetén a gyakorlati félévet meg kell ismételni.

(6) Félév közben a Jelöltek kötelesek a gyakorlati tematikának megfelelően két esetből referálni vagy a gyakorlati tematikának megfelelő követelményt teljesíteni.

(7) A félév végén a Jelölteknek esettanulmányt kell leadniuk a gyakorlat teljesítésének feltételeként. A dolgozat leadási határideje az adott félév utolsó előtti gyakorlatának időpontja.

(8) A gyakorlati minősítés az órai aktivitás és a leadott dolgozat színvonala alapján történik. A Jelöltek minden gyakorlati tantárgyból ötfokozatú jegyet kapnak. A gyakorlaton szerzett esetleges nem megfelelő minősítés automatikusan évismérlést von maga után, pótvizsgára lehetőség nincs.

(9) Adott klinikai feladat: az elméleti anyag gyakorlatban való alkalmazásának bemutatása. Adott klinikai feladatra a jelöltek ötfokozatú gyakorlati jegyet kapnak. Az esetleges nem megfelelő minősítés automatikusan évismérlést von maga után, pótvizsgára lehetőség nincs.

7. A szakképzés megszakítása

(1) A szakképzés teljesítése megszakítható az alábbi indokokkal:

- a) a doktori iskoláról, a doktori eljárások rendjéről és a rehabilitációról szóló kormányrendeletben szabályozott, illetve más, állami vagy külföldi ösztöndíjjal támogatott tudományos munka,
- b) a szülési szabadság
- c) a csecsemőgondozási díjra, a gyermekgondozást segítő ellátásra és a gyermekgondozási díjra való jogosultság,
- d) baleset, tartós betegség miatt 30 napot meghaladó keresőképtelenség,
- e) 10 éven aluli beteg gyermek, illetve tartósan gondozásra szoruló hozzátartozó otthoni ápolása, gondozása, vagy
- f) rendkívüli állapot és megelőző védelmi helyzet esetén a sorkatonai szolgálat és a polgári szolgálat teljesítése teljes időtartamára.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl csak méltányolható, a jelölt egészségi állapotában vagy családi körülményeiben bekövetkező okból, előzetesen meghatározott időtartamra szakítható meg, ha valószínűsíthető, hogy az ok megszűnése esetén a jelölt a szakképzését teljesíti. A méltányolható ok elfogadásáról támogatott szakképzés esetén az OKFŐ, költségtérítéssel szakképzés esetén a Tanszék dönt. Az OKFŐ a döntéséről az Egyetemet 5 napon belül tájékoztatja.

(3) Minden, a szakképzéssel kapcsolatos, azt befolyásoló vagy módosító kérelmet az elsődleges képzőhely vezetőjének (tanszékvezető) hozzájáruló nyilatkozatával, a Szak-, és Továbbképzési Központ felé írásban kell benyújtani, legkésőbb 30 nappal a módosítás tervezett időpontja előtt. A kérelem szakmai szempontból történő elbírálásáról a Szak, és Továbbképzési Központ igazgatója dönt az illetékes szakmai grémium javaslata alapján.

(4) A kérelem érdemi elbírálás nélkül elutasításra kerül, amennyiben az a módosítás tervezett időpontját megelőző 30 napon belül kerül benyújtásra.

(5) A képzésbe való visszatérésnek a szándékát annak tervezett kezdő dátuma előtt 60, de legkésőbb 30 nappal írásos kérelem formájában kell bejelenteni a Tanszékvezetőnek valamint a Szak-, és Továbbképzési Központ igazgatójának. Késedelmesen beadott kérvény esetén az adott félévben a képzés folytatása nem feltétlenül biztosítható.

- Ha a jelöltnek a félév során teljesített tanulmányi ideje nem éri el a tárgyfélév elméleti és gyakorlati oktatási óraszámának a 10 % - át, és a képzést megszakítja, abban az esetben - a halasztási kérelem engedélyezése után - a halasztott félévben a befizetett tandíj jóváírásra kerül. Esetleges időközbeni tandíjemelés esetén csupán a különbözetet kell megfizetni a tandíj befizetésére vonatkozó fenti szabályok szerint.

- Ha a jelölt a halasztani kívánt félévben az összes oktatási óraszám 10 %-nál több órán részt vett, halasztás esetén a vonatkozó tárgyfélév tandíját újra be kell fizetnie. Ez alól a benyújtott és részletesen indokolt (orvosilag igazolt súlyos betegség, súlyos családi indokok, vis major, stb.) kérelem alapján a képzés vezetője adhat felmentést. A döntésről a képzés vezetője a kérelmezőt írásban értesíti.

8. Beszámolási kötelezettség

8.1. Beszámolási (vizsga) időszakok

- (1) Minden elméleti és gyakorlati tanegység befejezése után a jelöltek szóbeli vagy írásbeli beszámolót (vizsgát) tesznek. A tantárgyfelelős igazolása alapján a RENY felületére három fokozatú minősítés kerül (kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg).
- (2) Amennyiben a jelölt nem jelenik meg a vizsgán, automatikusan elégtelen minősítést kap. Távolmaradás csak indokolt esetben lehetséges, az írásbeli kérelmet legkésőbb 24 órával a vizsga időpontja előtt kell leadni a Tanszéken. A vizsgahalasztási kérelmet a Tanszékvezetőnek kell címezni, indokkal és/vagy orvosi igazolással szükséges alátámasztani.

Az elméleti képzés minden egysége szóbeli vagy írásbeli vizsgával zárul, melynek sikertelensége esetén két pótvizsgára van lehetőség.

8.2. „Nem felelt meg” minősítésű beszámolókra vonatkozó szabályozások

- (1) „Nem felelt meg” minősítés esetén az elméleti képzésnél az 6.1 pontban, a gyakorlati képzésnél pedig az 6.2 pontban meghatározott szabályok érvényesek.
- (2) Pótbeszámoló esetén a jelölt a mindenkor megállapított és a tárgyfélév elején nyilvánossá tett pótbeszámoló díjat köteles fizetni.

9. Szakvizsga

- (1) Szakvizsga csak a képzőhelyek által a Szak és Továbbképzés által igazolt, befejezett stúdiumok/gyakorlatok birtokában tehető le. Szakvizsgára a nyolc szemeszter lezárása és az utolsó félév igazolt teljesítése után lehet jelentkezni.
- (2) A jelöltnek a szakvizsgára jelentkezés idejéig igazolnia kell a Tanszék által megjelölt akkreditált (módszerspecifikus) pszichoterápiás képzőhelyen, kiképző terapeuta által tartott és befejezett, egybefüggő 150 órás sajátélményű önismeret teljesítését.
- (3) A szakdolgozati követelményt, a leadási határidőt, valamint minden szakvizsgával kapcsolatos teendőt és tudnivalót a Tanszék a honlapon teszi közzé (<https://semmelweis.hu/klinikai-pszichologia/oktatas/felnott-es-gyermek-klinikai-es-mentalhigieniai-szakpszichologus-szakkepzes/szakedolgozat-es-szakvizsga/>).

9.1. A szakvizsga rendszere

- (1) A szakvizsgára jelentkezés a Nemzeti Vizsgabizottság hivatalánál történik, melynek követelményeit, feltételeit és rendszerét a 16/2010. (IV.15.) EüM rendelet tartalmazza.
- (2) A szakvizsga gyakorlati és elméleti részből áll. A szakvizsga eredményét az elméleti és gyakorlati vizsgák eredményének középértéke alkotja. Minősítése háromfokozatú: kiválóan megfelelt – megfelelt – nem felelt meg.

9.1.1. Gyakorlati szakvizsga

(1) A gyakorlati vizsgát vizsgabizottság előtt kell abszolválni. A vizsgabizottság tagjai: a Tanszék által akkreditált klinikai szakpszichológus oktató (vizsgáztató) és lehetőség szerint egy külső vizsgáztató. A gyakorlati szakvizsgákra a Tanszéken kerül sor.

(2) A gyakorlati szakvizsga tárgya a szakdolgozat megvédése, valamint a bírálóban, ill. a vizsgán feltett kérdések megválaszolása.

9.1.2. Elméleti szakvizsga

(1) Az elméleti szakvizsga bizottság az ESZTT által delegált (minősített) elnökből, és 2 fő vizsgabizottsági tagból áll. Az elméleti szakvizsga a szakképzésben foglalt ismeretkörökre vonatkozó tudást ellenőrzi.

(2) Az elméleti szakvizsga fő tárgykörei: pszichopatológia, fejlődésszemponitú patopszichológia, klinikai pszichodiagnosztika és kutatómódszertan, pszichoterápia, mentálhigiéné, egészségpszichológia és alkalmazott klinikai pszichológia.

A tételsort a három képzőhely egyezteteti, az egész országban azonos. Az aktuális tételsor a tanszéki honlapon megtalálható: (<https://semmelweis.hu/klinikai-pszichologia/oktatas/felnott-es-gyermek-klinikai-esmentalhigieniai-szakpszichologus-szakkepzes/orarendek/szakvizsga-tetelsor-2018/>)

10. A klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológus diplomára jelenleg építhető szakvizsgák.

(1) Az alapszakvizsgát tanúsító szakdiploma birtokában lehet a Semmelweis Egyetem Klinikai Pszichológia Tanszékén szakirányú ráépített képzésekre jelentkezni. Tanulmányi idő 4 félév (két év). A korábbi képzésben teljesített tanegységek egy része beszámításra kerülhet, a tanulmányi idő azonban nem rövidíthető. Részleteket a specializációs tematika tartalmazza.

(2) A klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológia alap szakvizsgára ráépíthető további szakvizsgák:

- a) Addiktológiai klinikai szakpszichológia,
- b) Pszichoterápia.

11. Egyéb rendelkezések

A szakképzésnek nem lehet tagja és / vagy kizárható a képzésből az a jelölt, aki olyan tartalmakat jelenít meg önmagáról interneten, honlapon vagy más felületen, melyek a szakma szabályaival, fejlettségi szintjével és/vagy tudományos módszertanával nem egyeztethetők össze, vagy megfelelő végzettség nélkül módszerspecifikus terápiát hirdet.

Melléklet:

A rezidens tevékenységének részletes munkaköri leírása

Budapest, 2023. január 31.